

NAGYVÁRADAI NAPLÓ

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:
Str. Rimanóczy-n. 4

Telefon: 21 (inter-
urban), éjjel 16-52.
Sürgőnycim: NAPLÓ
© ORADEA-MARE ©

Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjazás
szerint felvesz min-
den nagyobb bel- és
külf. hirdetési iroda

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FEHÉR DEZSŐ

Népszövetség kiküldöttei Nagyváradon.

Meglátogatták a felekezeti iskolákat és a kulturintézményeket.

Blozsvár után tegnap Nagyváradra ér-
tek a Népszövetség három kiküldöttje,
P. Ascarte és D. M. Hoden, akik a
központi vezetőségének megbízásából
ebben a kisebbségek helyzetét tanulmá-
sznak. Amikor a legnagyobb örömmel szö-
vele az azt a tényt, hogy a kisebbségi
téma már oly fontos lett a nagyhatalmak
között, hogy tanulmányozására missziót kül-
de a helyszínre, hogy talán csak általa
talán konkrét sérelmek elpanaszol-
hatók elküldik megbizottaikat Romániába —

A népszövetségj kiküldöttek nagyváradai látogatásai.

Tegnap éjszaka érkeztek Nagyváradra a
Népszövetség kiküldöttei. A pályaudvaron
Peter prefektus és Bucico dr polgármester
üdvözltek a delegációt, amelynek tagjai:
Eric Colban norvég tanár, Pedro Ascarte
spanyol ügyvéd és Haudin francia hírlapíró
és Constance Harir titkárnő. Kisératükben
volt Jonescu kultuszminiszteri államtitkár,
Pleancu közoktatásügyi vezérigazgató és
több külügyminiszteriümi tisztviselő. Az éj-
szakát szalonkocsijukba töltötték. Délelőtt
egymás után érkeztek ki a pályaudvarra a
városi hatóságok vezetői: Peter prefektus,
Bucico dr polgármester, Bunescu rendőrpref-
ektus helyettes, Gussi sziguranca-főnök, Ho-
ványi Gyula dr jogakadémiai dékán.

A misszió első utja a muzeumba vitt.
A muzeumba Karácsonyi János dr püspök
kalauzolta őket. Különösen a delegáció veze-
tője: Colban nézte figyelmesen a fegyver-
gyűjteményt, a hadvezérek, biborosok portréit
és a belényesvidéki szépművészet termékeit,
Ferenc József és Paskievits Erivanszki orosz
hadvezér arcképe előtt is jó pár percig álldo-
gáltak.

— Emlékek a régi jó időkből — mondta
magyarul Karácsonyi püspöknek Jonescu
államtitkár, aki Debrecenben végezte gimná-
ziumi tanulmányait.

Ezután Karácsonyi püspök bemutatta a
delegációnak Tabéry Gézt, aki a Szigligeti
Társaságról referált. Elmondta, hogy ez az
ötvenesztendő multu magyar kultur-egyesü-
let nem igen tud tevékenységet kifejteni, mert
ostromállapot van.

— Egy Petőfi-ünnepséget akartunk ren-
dezni — mondotta Tabéry Géza — amint
méltóztatnak tudni, Petőfi magyar költő
volt...

— Igen, tudom — mondotta a norvég
delegátus — ismerem Petőfit!

— ... tehát Petőfi-ünnepséget akartunk
rendezni, — folytatta Tabéry Géza, de a
cenzura az egész műsört törölte.

— Mi volt a műsoron? — kérdezte
Colban.

— Többek közt Petőfinek egy olyan
verse, amit egy román volt miniszter: Goga
— lefordított románra.

Végül Tabéry Géza — a norvég dele-
gátus kívánságára — felírta egy névjegyre
ezt a két szót: „Szigligeti Társaság.”

Megkérdezi még Colban:

— A hatóságok akadályozzák-e a Tá-
rsaság működését?

— Nem! — válaszolta Tabéry. Csak a
cenzuráról van szó.

Ezután a színházba hajtottak a megbi-
zottak, megtekintették a színpadot, a néző-
teret, majd sorba meglátogatták a felekezeti
iskolákat.

A Szilágyi Dezső utcai neolog izr. isko-
lában dr Konrád Béla hitközségi elnök
francia, dr Kecskeméti Lipót főrabbi német
nyelven üdvözltek a vendégeket és adták
elő kívánságukat:

— Mi — mondották — magyarnyelvű
zsidók vagyunk. Igyekezzünk megtanulni és
tanítjuk is az állam nyelvét, de azt kérjük,
hogy amíg el nem sajátítottuk, addig ma-
gyar nyelven taníthassunk.

Majd átadták a delegációnak a hitköz-
ség memorandumát, melyet az iskoláztatás
ügyében már felterjesztettek Anghelescu köz-
oktatásügyi miniszterhez.

A zárda-utcai ortodox zsidó iskolában
Radó Ferenc tanár francia nyelven tolmá-
csolta az elnökség üdvözlését.

Uj hazánknak — mondotta — hű fiai
vagyunk, szorgalmasan tanuljuk és tanítjuk
az állam nyelvét, de lehetetlenségeket nem
tudunk teljesíteni. Mind régi tanerőink van-
nak, akik még nem bírják a román nyelvet,
de nem bírják a gyermekek sem és így le-
hetetlen románul tanítani. Az a kéré-
sünk tehát, hogy átmenetileg magyarul tanít-
hassunk.

A bizottság tagjai megígérték, hogy a
felekezetek kérelmeit illetékes helyen tolmá-
csolni fogják.

Ebéd a prefektusnál.

Délben 1 órakor Peter Julián prefektus
fényes ebédet adott a delegáció tiszteletére.
Az ebédre hivatalosak voltak Bjelik Imre
püspök, dr Kecskeméti Lipót, Theodor és
Lecca tábornokok, Tempeteau Dezső alispán,
dr Bucico Corolan polgármester, dr Maghier
Aurél, dr Moskovits József, Mhskovits Miksa,
dr Zigre Miklós, Bogdan Jonescu, Gussi
Aurél, dr Hoványi Gyula és a prefektusi tit-
károk. Az ebéd teljesen privát jellegű volt.
Peter prefektus a királyi családra és a de-
legáció tagjaira üritették poharukat, a ki-
küldöttek viszont a prefektust éltették.

Az ebéd fél 4 óráig tartott, utána a
népszövetségi kiküldöttek tovább utaztak
Arad felé.

Utlevelek vizumoztatását

bármely követségnél a leg-
rövidebb idő alatt eszközli
a Központi Ujságiroda
Telefon 10-74. Telefon 10-74

Vasutassztrájk Magyarországon.

Nem indultak és nem érkeztek vonatok.

A kora délelőtti órákban az a rémhír terjedt el tegnap Nagyváradon, hogy Magyarországon általános sztrájk tört ki, mert a munkások és tisztviselők azon követelését, hogy fizetésüket a korona leromlásával arányban álló index szerint kapják meg, a kormány nem fogadta el. Ezt a híresztelést azonban csakhamar megcáfolta budapesti tudósítónk távirati jelentése, mely szerint csak a magyar mozdonyvezetők és fűtők léptek sztrájkba és ezért nem indultak tegnap a vonatok. A határállomások vasuti állomásfőnökei természetesen telefonon értesítették erről a román, cseh, osztrák és jugoszláv határállomások főnökeit azzal, hogy további intézkedésig ne indítsanak vonatokat Magyarországra felé.

A vasutassztrájk előzménye az volt, hogy a mozdonyvezetők szövetsége tegnap délelőtti közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy békebeli fizetésük aranyparitásának 50 százalékát követelik s erről küldöttsegileg értesítették a parlamentben idéző Walkó Lajos kereskedelmi minisztert. A miniszter a deputációnak kijelentette, hogy nincs törvényes módja az állami alkalmazottak fizetésének további emelésére, de az ügyet megbeszéli a miniszterelnökkel. A mozdonyvezetők erre kijelentették, hogy gyűlésüket délután négy órakor folytatják s addigra konkrét választ akarnak.

Walkó miniszter azonnal meg akarta beszélni az ügyet Bethlen miniszterelnökkel, de ugyanezen időben fontos pártértekezleten volt a miniszterelnök és így nem lehetett vele tanácskozni. Mikor Walkó kereskedelmi miniszter erre az akadályra hivatkozva halasztást kért a mozdonyvezetőkötől a válaszára, azok izgatott hangon

rárivalltak a miniszterre, hogy egy percig sem várnak tovább és azonnal kimondták a sztrájkot,

melyhez csatlakoztak a fűtők is.

A sztrájkot kimondó közgyűlésen jelen volt Walló főfelügyelő erre kijelentette, hogy a mozdonyvezetők szövetségét feloszlattja

— Nem törődünk vele. Nem indul több vonat. Ez a válaszuk.

És délután 4 órától nem indult vonat Budapestről.

A sztrájk országszerte óriás izgalmat okoz. A sztrájkjal kapcsolatban a közlekedési miniszter a székesfőváros, az államvasut és árvizsgáló bizottság bevonásával megtárgyalta azokat az intézkedéseket, melyek az élelmezés zavartalan ellátását biztosítják. A MAV. az élelmiszerek szállítását továbbra is ellátja, az árvizsgáló bizottság az üzleteket és raktárakat figyelemmel kíséri, az áruszóra letörésére a repülőbiztonságok ma megkezdik működésüket.

A hivatalos lap közli a miniszter rendeletét a nemzeti munkavédelmi intézmény üzembiztosító tagjainak fegyverhasználati jogáról.

A MÁV igazgatósága ma reggel ezt a kommunikét adta ki:

A kormány részéről különböző intézkedések történtek a sztrájkjal kapcsolatban. A minisztertanács felhatalmazta az igazságügy-minisztert a statárium kihirdetésére.

Kelety, a MÁV elnöke a vasutasokhoz felhívást intézett, amelyben felszólítja a vasutasokat, hogy álljon ellen az izgatásnak és bujtogatásnak, mentse meg az ország gazdasági életét úgy, mint az utolsó négy esztendőben legnagyobb megpróbáltatások között teitte.

Szegedről jelentik: A MAV üzletvezető az üzletvezetőség fűtőházaiból tegnap estig teljes nyugalomról kapott jelentést. A Szegedről Budapestre induló éjjeli személy- és gyorsvonat menetrendszerűen futott ki a szegedi állomásról.

Lapzártakor érkezett táviratunk jelenti: A keresztényszociális vasutasok országos gazdasági egyesülete nyilatkozatot tesz

hogy a munkabeszüntetés az egyesület zetes megkérdése nélkül következett sztrájk célja, a sztrájkolók törekvése az esület előtt ismerellenek. Az egyesület tartását ma délutáni ülésén határozza

Riport a csendes biharpüspöki állomásról.

Nem jöttek vonatok Magyarországról.

Tegnap délelőtti híre járt, hogy Biharke-resztes felől a reggel érkező magyar személyvonat nem futott be Bihar-püspöki állomásra. Vasutas sztrájkokról, általános sztrájkokról beszélgettek az emberek, ami Budapesten hírtelen felütötte a fejét amiatt, hogy Bethlen kormánya nem fogadta el a fizetésekre vonatkozólag az index rendszert s a vasuti személyzet s a munkásság a lavinaszerűleg duzzadó drágaság súlyát már nem bírja s ekeseredése a sztrájkban robbant ki.

A hír egyelőre kalandosnak tetszett előttünk, mert hiszen egy ilyen hatalmas sztrájk meglepetésszerűleg, minden előkészület nélkül nem szokott kitörni, de megérdeklődésünkre a nagyváradi főpostán úgy informáltak benünket, hogy a táviró összeköttetés Budapesttel nem szakadt meg, már pedig ha a táviró működik, úgy általános sztrájk nem lehet.

Hogy bizonyosságot szerezzünk magunknak a reggeli vonat elmaradásának okáról, a kora délutáni órákban kihajtottunk a biharpüspöki állomásra. Mikor kiérkeztünk, már közeljárt az óramutató a két órához, a gyorsvonat beérkezésének időpontjához. Az állomás épülete előtt a kocsik és autók szokott serege, a bejáratnál azonban összebujva gunyasztanak a hordárok, arcukon a reménytelenség fáradt kifejezésével.

— Mi az atyafiak, nincs vonat? — kérdelem tőlük.

A legidősebbje szól: — Ugyan tekintetes ur, tessék már a hivatalnok urtól megkérdezni, hogy mikor jön a vonat...

Pár lépéssel beljebb hóna alatt nagy bankótárcával egy ismerős pénzváltó fogad:

— Na kérem, befagyotunk. Ma itt nem keres se a román állam, nincs vám, nincs menetjegy, mi se keresünk, nem keres a kocsis, az autós, a hordár... nem jön vonat Budapest felől, vasutassztrájk van.

Benézünk a határrendőrségi hivatalba. Egyedül Stanculescu Miklós, a hivatal szimpatikus és nagybuzgalmu fiatal tisztviselője ül ott, valami jelentés készítésében elmélyedve:

— Nu vine trenuri... mondja mosolyogva, mintha örülne, hogy az egyforma napirobot után egy kis pihenő jut a számukra.

Ben a vámhivatalban egyedül Gavra Joan tart inspekciót, ő is csak azzal fogad, hogy elmaradnak a magyar vonatok.

Felkeressük Muntean állomásfőnököt. Hiszen ő a legauthenticusabb.

— A biharmezőkeresztési állomásra reggel hivatalos sürgönyértesítést kaptunk feleli kérdésünkre a főnök — hogy nem sünk Magyarország felé vonatot s nem várjuk a reggeli személyvonatot és a utáni gyorsat. A szükszavu hivatalos értegyeszerü sztrájkot emlit s így nem tudh hogy odaát minő sztrájk lehet. Én a értesítés folytán megtettem felsőbb jelentésemet, hogy a magyarországi in az egész vonalon beállítsák.

Künn a perronon s a vámterem elkerített területen egy sereg utas csomó podgyással. Alldogálnak, vagy saraikon, kofferjeiken ülve izzadnak az napsugárban.

Megtudjuk tőlük, hogy Erdélyből jó Magyarországra szándékoznak menni, re érkeztek ide a határállomásra, hogy itt a gyar vonat csatlakozását megkapják. aztán itt rekedtek s hogy mikor mehe tovább, nem tudják... Várnak, remény nek, egyik-másik nem is akarja elhinni, nem jön értük vonat, amely visszavigye családjukhoz... Néhányan el is me Borsra, hátha ott meg tudnák kapni a gyar vasutat. Ott átengedték őket a hata de csak nem mehettek tovább, mert ar jár a magyar vonat. Most Püspöki he Borson vesztegelnek.

Künn az állomás előtt már cihelődő vendég nélkül maradt autók és kocs. Üres autók és hintók futnak be a várad száguton.

Üresen jött vissza a városi hintó mely dr Ardelan Jusztin, volt prefektust, fürdőzésről tért haza, várta.

Ki tudja meddig tart a nagy cs mely egyszerre megülte a biharpüspöki mást?...

NE ÜLJÖN A VASUTRA

mig ingyen meg nem rezte vasuti balesetre szóló tositását oly módon, hogy „Nagyváradi Napló”-ra előfi mely halál esetére 100.000 rokkantság esetére 50.000 le biztosítja minden előfizetőjét. Önmagának és családjának tozik azzal, hogy

ne utazzon el, — am biztosítva nincs!

Uri fehérneműeket

méret szerint — darabonként is — vállal a

HERCULES

Féhernemügyár

Telefon 698.

Kolozsvári-utca 1. sz.

Megrendelések:

Schlesinger Dezső fehérneműüzletében

Sas-passage is eszközölhetők.

Schlesinger Albert csipkeáruháza

Magosi választék női divateikkekben

Nagyváradi — Saspalota

Saját készítményű különleges paplanc

Bratianu miniszterelnök Nagyváradon.

Miniszterek szabadságon.

Tegnap délután a Bukarest felől érkező oszvonathoz csatolt szalonkocsiban utazott a nagyváradai pályaudvaron Bratianu János miniszterelnök, aki egy hónapi szabadságot Karlsbadban fogja eltölteni és odaútközben érintette Nagyváradot.

A miniszterelnök fogadására a pályaudvaron megjelent Peter Julian prefektus is. Az üdvözlés után tizenöt percig vesztegelt az állomásvezető alatt a miniszterelnök nem hagyta el a szalonkocsiját.

Bukaresti jelentés szerint a miniszterelnök Bratianu miniszterelnöknek szeptember elsejéig szabadságot adott. Távollétében a miniszterelnöki teendőket Vaitoianu belügyminiszter látja el. Constantinescu földművelésügyi miniszter negyvennapos szabadságra szintén Karlsbadba utazott. A földművelésügyi minisztert szintén Vaitoianu igazságügyminiszter helyettesíti.

Nagyvárad háztulajdonosok a házbéradó ellen.

Memorandum a miniszterelnökhöz.

A nagyváradai háztulajdonosok szövetségének legutóbbi ülésén tudvalevőleg elhatározták, hogy a házbéradó kivetés alapját képező megállapítások sérelmes kiszámítása ellen a miniszterelnökhöz és pénzügyminiszterhez felterjesztéssel fog élni.

Ez a helyesen megokolt memorandum el is készült s egész terjedelmében itt közöljük:

Miniszterelnök ur!

Miniszter ur!

A törvényhozó hatalom hatályon kívül helyezte a Titulescu miniszter ur által alkotott „Az egyenes adókról” szóló törvényt, mert az állam, sem a polgárok érdekeivel összhangban nem áll, hanem az állam ellenében áll. Az államnak az állam, sem a polgárok érdekeivel összhangban nem áll, hanem az állam ellenében áll. Az államnak az állam, sem a polgárok érdekeivel összhangban nem áll, hanem az állam ellenében áll.

A törvény szövege és egész szelleme az, hogy a törvényhozás csak a polgárok tényleges jövedelmeit kívánta adóval megterhelni, aminek igazolására utalunk arra, hogy a beépített és beépítetlen birtokok jövedelmi adójától eltekintve, adóalapul mindig a más életfoglalkozásnál a múlt évi tényleges jövedelem van megjelölve és ebből azt a jövedelmet kell levonnunk, hogy az adóalap a most említett két adónemnél sem lehet más, mint az adóterg után élvezett tényleges és valóságos jövedelem, már annál inkább, mert a beépített birtokok, vagyis az azazak jövedelmei törvényileg maximálva vannak és ezek magasabb összegre, mint azt a lakbérleti törvény meghatározza, fel sem emelhetők. Ennek folyományaként tehát a jelenlegi adótörvényben adóalapul kijelölt „bérleti érték” semmi esetre sem haladhatja meg ezen összeget, amelyet a bérletkötő beszédhetőségi bérként, a jelenleg érvényben levő lakásbérleti törvény engedélyez, mert ellenkező esetben az adózó polgárok nem létező jövedelem után volnának jövedelmi adóval megterhelve és az a körülmény az ő teljes anyagi romlásukat, az adóterg megsemmisülését és a különben is megsemmisülő lakáskérdés még rosszabbra fordítását eredményezné. Álláspontunk helyességét igazolja az a körülmény is, hogy maga az új adótörvény korlátokat állított föl a bérleti érték meghatározása tekintetében és engedélyezte, hogy ezen bérleti érték megállapításánál a bérleti szerződések — tehát nem csupán az írásbeli, hanem egyszersmind az

ezen jogterületen általánosságban szokásban levő szóbeli szerződések is — figyelembe véssenek és hogy olyan ingatlanoknál, amelyek már 1914 év előtt az adózó polgár tulajdonát képezték, a bérleti érték nem haladhatja túl az 1914. évi bérleti érték háromszorosát.

A törvényhozó hatalom és az általa alkotott törvény ezen polgárok létérdekeit megvédeni kívánó intenció ellenére azonban azt a sajnos meggyőződést kellett szerezni, hogy a városunkban működő adó összeíró bizottságok a törvény ezen rendelkezéseit és szellemét nem tartják szemük előtt, hanem a jelenlegi törvény, hanem a korábbi kormányzat életbe sem léptetett és hatályát veszített adótörvények rendelkezései értelmében járnak el, az adóalapot képező bérleti érték megállapításánál nem a valóságos bérleti jövedelem kikutatására törekcsenek, nemcsak a szóbeli bérleti szerződéseket, de még a teljesen kifogástalan írásbeli szerződéseket is mellőzik, figyelmen kívül hagyják és állítólagos titkos utasítás értelmében bérleti érték-ként legalább is a Titulescu-féle adótörvény alapján foganatosított becslések eredményeit állapítják meg. Az ezen eljárás által teremtetett helyzet ilusztrálására csupán egyetlen egy példára utalunk. A Darvassy Lajos örökösök tulajdonát képező, Regele Ferdinand utca 55/a számú ház bérleti értékét a Titulescu-féle adótörvény alapján eljáró összeíró bizottság a tulajdonosok távollétében 400000 leuban állapította meg. E határozat ellen a tulajdonosok természetesen fellebbezéssel éltek, amely fellebbezés azonban a magas kormány intézkedése folytán tárgyalás alá nem vétetett és ekként a határozat jogerőre nem emelkedett. A folyó évi július hó 4-én eljáró adóösszeíró bizottság ugyanezen ház jövedelmét a Titulescu-féle, jogerőre nem emelkedett határozat alapján újra 400000 leuban állapította meg, annak ellenére, hogy az 1914. évi bérjövdelem csupán 17330 korona volt és ekként a törvény 120. § a utolsó bekezdése értelmében a bérleti érték 51990 leuban lehetett volna megállapítandó és annak ellenére, hogy kétségbevonhatatlanul beigazolhatólag az 1923. május 1-étől fizetendő bérösszeg csupán 52052 leut tesz ki. Az összeíró bizottság által megállapított 400000 leus bérleti érték alapján az adóalap 320000 leut tesz ki és ezután a fizetendő adó és pótdadók 64000 leuban lettek megállapítva, amivel szemben tényleges tiszta jövedelemként, a már említett 52052 leu mutatkozik, vagyis tehát a tulajdonosok a bérjövdelem felül még 11948 leut volnának kötelesek évi adóként a sajátjukból beszolgáltatni, teljesen figyelmen kívül hagyva azt, hogy egy ilyen épület fenntartása milyen költséggel kapcsolatos és azt is, hogy ezen összeg felül még vízdi és csatornázási díj címén a városnak 80000 leut volnának kötelesek beszolgáltatni. Kifogást emelünk az ellen is, hogy a városi polgárok a megye javára is pótdadóval terheltek. Mindezek alapján esedezünk a Miniszter urhoz:

méltóztatásuk az Oradea-Mare város területén működő adóösszeíró és felebbezési bizottságokat a törvény rendelkezései és szelleme szigorúan szem előtt tartására utasítani, az eddig már jelentkezett szembevetendő tévedéseket sürgősen felülvizsgáltatni, ezen téves megállapítások helyett az ingatlanok tényleges bérleti értékét megállapítani és ily módon az adófizető polgárokat a jövedelmükkel arányban nem álló súlyos adóterhek alól mentesíteni.

Mély tisztelettel:

Az Oradea-Marei Háztulajdonosok Szövetsége képviselőiben
Dr Lengyel Zsigmond, Dr Lázár Aurél,
titkár, elnök.

* BLUM HARISNYÁI A LEGJOBBAK!
* Legújabb Divat júliusi száma kap
ható a Központi Újságirodában.

Selymet csempészett

Hárommillió pénzbírságra ítélték.

Temesvárról jelentik: A temesvári vámhivatal még április hónapban selyemcsempészésnek jutott nyomára, amelynek elkövetésével egy magasrangú temesvári katonatisztet, Knézy Józsefet, a Temesvárott állomásozó 109—110. számú ezred parancsnokát vádolják. Knézy József áprilisban a külföldön tartózkodott és ugyanazon hó végén érkezett vissza Temesvárra. A helybeli vámhivatal megvizsgálta Knézy podgyászát, amely között egy láda is volt. Az ezredes kijelentette, hogy a ládában régi ruhák vannak, a láda felbontásakor azonban hatvanhét kilogramm selymet találtak a régi ruhák helyett. Amikor Knézyt kérdőre vonták, azt a választ adta, hogy a selymet egyik külföldi rokona az ő tudta nélkül helyezte el a ládában.

A vámhivatal a felfedezett selyemcsempészéssel szemben szabályszerűen járt el. Knézre három millió lei pénzbírságot szabott ki és erről a pénzügyminisztert értesítette. Jelentés ment a hadügyminiszteriumhoz is. A nagymennyiségű és a nagy összeget kivető selymet a vámhivatal elkobozta. A pénzügyminiszterium válasza most érkezett meg, amely szerint Knézre 2.832.000 lei vámbírság megfizetésére ítélt. Már most az a kérdés, vajon Knézy abban a helyzetben van-e, hogy ezt a horribilis összeget megfizethesse? Biztosra vehető, hogy Knézy ennyi pénzzel nem rendelkezik. A vámhivatal főnöke, Niculescu, akihez felvilágosításért fordultunk, erre nézve kijelentette, hogy Knézy pénzbüntetését behajthatatlanság esetén a törvényszék fogházbüntetésre változtatja át.

Knézy József ügyével a bukaresti sajtó is élénken foglalkozik és sajnálkozásának ad kifejezést, hogy a hadsereg egy magasrangú tisztje csempészést követett el.

Lovas rablók fegyveres támadása a varadi szőlőhegyen.

Éjszakai ostrom az apácák szőlője ellen.
Gyenge a közbiztonság a hegyen.

Tegnap éjszaka egy óra tájban vakmerő rablótámadás történt a nagyváradai szőlőhegyen. Az apácák szőlőjébe négy fegyveres ember állított be lóháton. A lovakat megkötötték egy fához, ők pedig hozzáláttak egy raktár feltöréséhez. Egyikük a baromfi udvarba akart hatolni, bizonyára fájt a foga egy kis kacsapecsenyére. A zajra elősietett a házból a vincellér és a fia. Ezeket megtámadták és véresre verték. Segélykiáltásukra összesereglettek a szomszédos szőlők lakói, mire a rablók lóra kaptak és elmenekültek az éjszaka sötétségében.

A rablótámadás sajnálatos alkalmul szolgál, hogy felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét azokra a szomorú közbiztonsági állapotokra, amelyek a nagyváradai szőlőhegyen uralkodnak. A szőlőhegy hatalmas és népes terület, lakóinak éppen úgy, sőt különleges elhelyezkedésénél fogva még fokozottabb közbiztonságra van szüksége, mint a város belterületén lakóknak. Ezzel szemben most az a helyzet, hogy nincs személy- és vagyonbiztonság, hegyi örök igen kis számban vannak, miért is egy-egynek óriási terület van gondjaira bízva. Fegyvert nem tarthatnak és a szőlőtulajdonosoknak sincs fegyvertartási engedélyük.

Ily módon ki vannak szolgáltatva a tolvajoknak, csirkefogóknak. Ismételt felkérjük az illetékeseket, találjanak módot az orvoslásra, mert a hegyközség lakói is adófizető polgárok, akiknek személy- és vagyonbiztonságáról gondoskodni kell.

Nagyvárad legkel-
esebb kerthe-
sége, körösparti
rrasza, a

LYDO.

Reggeli, ebéd és vacsora. — Elsőrendű magyar konyha, cukrászda a la „Gerbeaud”. — Kitűnő italok. — Kereskedők és iparosok találkozó helye.

KORITNIG KÁROLY bérli,
volt kolozsvári Newyork tulajdonos.

Baldwin és Curzon a francia megszállásról.

A német passzív rezisztencia abban-hagyását kívánják.

London, aug. 3. Baldwin miniszterelnök az alsóházban tegnap nyilatkozott a Ruhr-kérdésről. A felsőházban lord Curzon a kormány nevében azonos nyilatkozatot tett.

Ismertette többek között Baldwin az utolsó német jegyzékkel kapcsolatban a Franciaországgal és Belgiummal megindított tárgyalásokat, valamint az angol jegyzék álláspontját, amely a versaillesi békeszerződésen semmi változtatást nem tesz, mégis javasolja pártatlan szakértők kiküldését, akik a jóvátételi bizottsággal együttesen megvizsgálják Németország fizetőképességét. A jóvátételek tekintetében az angol jegyzék álláspontja az volt, hogy ezeket oly irányban kell keresni, amelyről a német javaslat nem emlékezett meg. Nevezetesen a német márka stabilizálását, a német költségvetés kiegyenlítését. Megjelölte továbbá a brit kormány, mint legfontosabb tényezőket, nemkülönben a nemzetközi ellenőrzésnek valamely formáját, a német pénzügyi igazgatásban.

A brit jegyzék végül azt tanácsolta a német kormánynak, hogy tárgyalások esetén vonjon vissza minden rendeletet és parancsot, amely a passzív rezisztencia folytatására vonatkozik, továbbá kifejezte helytelenítését minden erőszak alkalmazása ellen. Ilyen feltételek ellenében a szövetségesek újra megfontolás tárgyává tennék a megszállás feltételeit és lehetőséget teremtenének a ruhrvidéki ipari élet normális helyreállítására. A szövetséges hatalmakhoz küldött kísérő levelek rámutattak, hogy a tárgyalásokat Németországgal idővesztés nélkül kell megkezdni.

Az olasz kormány válaszában kívül a szövetségesek válasza már megérkezett. Az olasz kormány álláspontjáról ismeretes, hogy általánosságban helyesli a brit kormány nézetét. Franciaországtól és Belgiumtól külön válasz érkezett. Noha a válaszok határozottan a legbarátságosabb szellemben és a legudvariasabb formában vannak megfogalmazva és kifejtik, hogy nem találták a brit javaslatokat alkalmasnak arra, hogy mint egységes választ Németországgal közöljék. Kilátás van arra, hogy hosszú idő telik el, míg a helyzet megváltoztatására gyakorlati lépés bekövetkezik.

A brit kormány nem ismételheti elégszer, hogy odaadással viseltetik a szövetségesek érdekei iránt, mégis kénytelen saját érdekeit megvédeni. Noha minden olyan lépéstől óvakodni fog, amelyből a szövetségesek közötti viszony felbomlására lehet következtetni, mégis ama véleményének kell kifejezést adni, hogy a kérdés feltétlenül valamennyi szövetséges legnagyobb gondját kell, hogy tegye.

Curzon előterjesztése után lord Hirkenthead javasolja, hogy a kormány vonja vissza a Rajna-vidéken lévő angol csapatokat. Ezt a javaslatot elvetették.

BERDACH JENŐ DENTIST

Oradea-Mare, str. Reg. Ferdinand 6

Foghuzás	Lei	10—
Fogtömés	"	25—
Kaucsukba foglalt fog	"	50—
Fém korona	"	100—
Arany korona	"	300—

Fogsorok szájpaddal vagy anélkül, a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.

Vidékiek 24 órán belül kielégítettnek!

Ki a béke igazi poétája?

Zsirkay János Dutka Ákost és a forradalmat dicsőítette.

„Az Ember” legújabb száma bemutatja Zsirkay Jánosnak, a magyar kurzus egyik leghangosabb lovagjának „Az Ember” 1919. január 14 iki számában megjelent egyik cikket, mely a forradalmi lelkesedéstől áthatva dicsőíti a pacifista Károlyi korszakot és Dutka Ákos költészetét.

Zsirkay János elvtelenségét hatalmasan bizonyító e cikket egész terjedelmében érdeknek tartjuk itt reprodukálni:

Kedves Szerkesztő Ur! Megvallom, sokáig haboztam, míg végre a tollat kezembe vettem e sorok megírására. Nemcsak azért, merthogy a jelen nem igen kedvez a hangulatnak, de főképp azért, mert vártam, hátha más oldalról pattan ki végül is az az igazság, amit én a forradalom napjától rejtegetek a begyemben. De — sajnos — nem így történt s így én vagyok kénytelen felhívni a figyelmét egy igazságtalanságra, ami nemcsak bántó, de oly halálosan jellemző is. Most, hogy a forradalom új embereket vet fel, hogy máról holnapra olyanok emelkednek díszes állásokba, akikről eddig csak keveset hallottunk — ez teljesen rendben van. Így is van az helyén s ebből a megújulásból a nemzet csak nyerhet. De mikor ott látok settenkedni a pacifizmus oltára előtt volt haditudósítókat, akik Ferenc József-lovagrendeket zsebeltek be s akik gyönyörűen színes riportokban, vagy versekben zsongták-bongták el a magyarnak az áfiumot, nem állhatom meg, hogy el ne kéréjek öntől „Az Ember”-ből egy kis teret e sorok közlésére. Mert úgy találom, hogy itt egy szégyenteljes visszaélés történt egy emberrel, aki véletlenül költőnek született — Magyarországon. Mikor olvastam a Vörös marthy halhatatlan akadémikusainak névsorát, akik közül nem egy dicsősége máris — füst (kis „f”!), akaratlanul is ezt a nevet kerestem. Persze hiába. Jó. Ez még rendben van. Elvégre a halhatatlanság mértéke mindig attól függ, ki, hogyan és milyen szemszögből nézi. No de most, hogy egy könyvelőlapozgatok a dicső magyar forradalomról, amelyben olyanok is megszólalnak, akik hej! de kuruc legények is voltak és hej! be hindenburgoztak és makenzeneztek valamikor, úgy érzem, kötelességem kijelenteni, hogy a forradalom költőinek névsorába bele kell illeszteni egy onnan kifejejtett nevet — a Dutka Ákos nevét. Ő az igazi magyar pacifista költő. Ez a pacifizmus nem akkor kezdődött ám, mikor a szénánk rosszul kezdett állni s mikor már a jó szimatok megérezhették, hogy ohó, jó lesz alantabb fogni a lantot. Ez a pacifizmus sohasem volt Jánus-arc, soha sem kacérkodott ide-oda a széj fújása szerint. Nem. A Dutka békeszeretete és békevágya a háború kitörésének első pillanatában született meg, amikor még én is, más is több milliómod magammal majd tudógyulladást kaptam a „Megállj, megállj kutya Szerbia” ordításától. Emlékszem azokra a forró nyári estékre — Váradon. Még egyetlen lövés sem hangzott el a Száva-parton, már Dutka a vates ihletével mondta meg a véget. „Magyarországnak halála ez a háború. Az antant jó indulata menthette volna meg csak az országot a német kar ölelésétől. De — most már vége.” Ezt a hitét se gorlicei áttörés, se orosz összeomlás, se bukaresti béke nem ingatta meg. Hogy milyen jól látta a helyzetet — azt a jelen szomorúsága bizonyítja.

A háborútól való irtózás, a béke vágya, az ántant szövetségének szükségessége, a német „mélyítés” gondolatának megbuktatása volt minden célja, minden vágya. „Az yperni Krisztus előtt” című kis kötete utolsó versének utolsó sorai így hangzanak:

A hid alól én félve kérlek népem,
Szívemtől néha megdöbbenve kérdem,
Mi lesz velünk, a hid ha összedül?

S mi lesz velünk, ha germán mómorával
Itt zúg az élet mindörökre átál,
S a hid lábánál állunk tehetetlenül.

Ime! Ezt 1915 ben írta, mikor még virágzó „mélyítettek” Magyarországon. Erről tudomást vettek még külföldön is, mert a svájci „Demail” Lovag Károly fordításában közölte Dutka verseit, éppen annak az illusztrálására, hogy Magyarországon sem evez mindeztiszáékkal egy csónakban. Hja, amit Svájci még 1917 ben észrevett, azt Magyarország — úgy látszik — még 1920-ban sem akarta tudomásul venni. Mert ugy-e, ugy illen, hogy a forradalom az igaz érdeknek juttassa a pálmát. Azoknak, akik a nagyszemű megújulás gondolatát szívük szeretetével, lelkiük lángolásával ápolgatták és megérlelték. Azt hiszem, a rengeteg stréber, akik most falánkságukban ott tolongnak most a békeasztala körül s torkuk szakadtából kürtö a világba, hogy ők már akkor is békeapostolok és köztársaságiak voltak, mikor még önkéntes csapatokat szerveztek és a borkor is csak a vöröset itták, mert az vérszíni mondom, ezek a törtézők, akik a pálfordulást oly sikkesen csinálták, akárcsak a redingót jukat cserélték volna fel zsakettel, ezek meg fogják nekem bocsátani, ha babérral öveze homlokukról egy szerény levelecskét most le téptek s „Az Ember”-utján oda küldöm, ahol illik — Dutka Ákos barátomnak.

Egyebekben boldog újévet kívánok, mindradok barátsággal hive

Zsirkay János.

Gömbös kilép az egységes pártból

Sulyos ellentétek Bethlen és a fajvédők között.

Budapest, aug. 3. Az a vihar, mely végig kísérte a nemzetgyűlés legutóbbi ülését és amely majdnem megbuktatta magát a kormányt, tovább dúlt az egységes párt tegnap esti értekezletén is. Az értekezleten maga Bethlen István miniszterelnök elnököl és hosszabb beszédben vázolta a bel- és külpolitikai helyzetet. Közös munkára, összetartásra hívta fel a párt tagjait.

— Ha most — ugymond — szakad a jelei mutatkoznak, ez kül- és belpolitika szempontból kiszámíthatatlan következményekkel járna.

A felelősséget azokra hárítja, akik most a helyzetet fel akarják borítani, nem számolva az ország állapotával. Kijelenti, hogy politikai sikereit kint és bent annak a konszolidációs politikájának köszönheti, mely eddig folytatott s kölcsön nem lesz, ha politika mellett ki nem tart.

Eöri Szabó szavaira, aki a kiscgazdák védelmét hangoztatta, nagy vihar tört ki, a fajvédők szenvedélyesen nekitámadtak a párt mérsékeltbb frakciójának. Gömbös Gyula határozati javaslatot olvasott fel, mely szerint

a fajvédők nem értenek egyet a kormány politikájával.

Bethlen kijelentette, hogy a realpolitika híve és továbbra is meg fog akadályozni minden szélsőséges kilengést. Kijelentését viharostetszéssel fogadták a mérsékelt elemek. Nagy atádi Szabó István ismételt hitvallást tett Bethlen mellett és kijelentette, hogy az ország érdekében támogatja a kormányt.

Ezután Gömbösék kivételével a párt bizalmat szavazott Bethlennek, miközben Gömbösök kivonulnak a teremből.

Politikai körökben befejezett tényként beszélnek, hogy az egységes pártban Gömbösök kiválásával megtörtént a szakadás.

x Minden urnő és urleány megtalálja a mit keres; olyan nagy választék van szövetségekben, selym kben es vászonban a Rimanóczy-utcan KERTESZ reklám női divat-üzletében, ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Hófehér, színes filz és kasirozott
posztókalapok 250 leitől

König kalapgyár Körös-u. 16.
A raktár vételkényszer nélkül megtekinthető.

Levélaffér Costa Foru és Soimescu között.

Costa Foru semmit sem von vissza vádjából.

Tegnapelőtti számunkban leközlöttük Costa Forunak, az illusztris román publicistának az erdélyi színházkérdésről írt cikkét, melyben nem sovínisza, hanem tisztán kulturális szempontból mondott bírálatot Soimescu társadalmi felügyelő eljárásáról és elítélte azt a magatartást, amit a magyar színművészet-szemből az illetékes körök tanusítanak. Costa Foru válaszul erre a cikkére leírt egy levelet Soimescutól, amire a cikkíró a következő indokkal tagadta meg a választ:

— Nem válaszolhatok Soimescunak — mondja Costa Foru — mert velem szemben korrektil viselkedett és ezért vele minden összeállításom megszüntetem. A közönség Soimescunak szemben a nagyközönségnek kell itélkezni cikkem alapján, amiből megállapíthatja, hogy korrektil teljesítette a funkcióját. Cikkemhez semmi hozzávalóm nincsen, viszont semmit se vonok abból, amit benne kifejtettem.

Lopással vadolnak egy bukaresti multimilliomost

Az ellopott hagyaték.

A „Lupta“ legutóbbi száma szenzációs közlést tesz. Kogán Tóbiás ismert bukaresti multimilliomost azzal vádolja meg a lap cikkében, hogy ellopta egy kisenevi milliomosnő egész hagyatékát.

Az ügyről, amely Bukarestben kinos felkeltést okozott, következő részleteink vannak: Katacazis kisenevi milliomos felesége nemcsak öngyilkosságot követett el. Halála után, az örökösök nagy ámulatára, nem találta meg a birtokában volt óriási értéket képviselő ékszereket. Gyanút fogtak és az ügyet bejelentették az ügyészségnél. A rendőrség vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Katacazisné házában a legutóbbi időben gyakran fordult meg egy tiszt, aki valószínűleg bűntársaival együtt, az öngyilkosság megvalósítása után, ellopta a nagyértékű ékszereket. A nyomozás szálai Kogán gyárosra vezettek, akinek lakásán a kiszállott hatóságok megalálták Katacazisné összes ékszereit.

Oprea kisenevi rendőrprefektus le is tartóztatta Kogánt, azonban néhány bészarással előkelőség közbenjárására szabadon bocsátották, sőt később maga Oprea vette fel a bűntudatát és összeköttetéseinél fogva sikerült elérni, hogy ebben az ügyben a további vizsgálat megszüntessék.

A Lupta által felújított vádja az illetékes hatóságok újból vizsgálatot indítanak a vádlott személyes meggazdagodás felderítésére, amely nyilvánvalóan az elsőhöz hasonló mederben fog lefolyni.

Szabók legolcsóbb bevásárlási forrása, finomszövet- és élelmiszerárakban. Havas és Grünwald posztókereskedésében, — Nagy Sándor-u. 4.

Egy cég, mely feltétlen szolid és megfizethető: KERTÉSZ reklám női divat-üzlete, Hunyoczy-utcán, a Royal-kávéház mellett. Első osztályú vásznak, baliszt, siffonok, selymek és szövetek állandó nagy raktára. Az árak olcsóbbak, mint bárhol!

Rengeteg mennyiségű csodaszép szőnyeg érkezett a Kőrösparti Aruházba, melyek megfizethetetlen olcsó árban kerülnek aladásra.

Félholtra vertek egy városi számvevőt.

Egy sportbankett epilógusa.

Nagyvárad sportkörökben mindenki ismeri a szabadkai Bácska footballesapat egyik kiváló játékosát Bleszics Arpád, aki egyúttal városi számvevő is.

Bleszicsnek, most mint Szabadkáról jelentik, súlyos afférja támadt, melynek folyamán több fiatalember agyba főbe verte és eszméletlenül szállították a lakására.

Tegnap este ugyanis a Sand sportegyesület ünnepi bankettet tartott a Bárány-szálloda éttermében. A társasvacsora a legjobb hangulatban folyt le egész éjfélig, amikor egy kis incidens megzavarta a bankett jó hangulatát. Ejjél körül ugyanis beállított a terembe Bleszics Arpád, városi számvevő, a Bácska footballesapatának egyik játékos, egy barátja társaságában, kissé ittas állapotban. A vendégeket a házigazda tisztét betöltő egyesület fogadta és meghívta a társaságba. Kis idő múlva azonban Bleszics összehívott egy boszniai fiatalemberrel, aki szintén vendége volt az egyesületnek. Az összehívottak látára Bénéis Simon, a Sand alelnöke, meg akarta gátolni a további botrányt és megkérte Bleszicset, hogy menjen fel a szállodába és feküdjön le, Bleszics azonban továbbra is ott akart maradni, mire két másik fiatalember — szintén vendégei az egyesületnek — kivezették. A folyosón dulakodás támadt közöttük és a dulakodás hevében leszakították Bleszics nyakkendőjét, majd őt és barátját magukra hagyták. Bleszics viszont a terembe és felszólította a fiatalembereket, hogy adják vissza nyakkendőjét.

A két fiatalember, amikor meglátták a visszatérő Bleszicset, hozzárohantak és kihurcolták a szálloda előcsarnokába, ahol ütlegelni kezdték. Több percig tartó verés után Bleszics és barátja kimenekültek támadóik kezei közül az utcára. A verekedők azonban nem elégedtek meg ennyivel, hanem a menekülők után szaladtak. Bleszics, aki az ütlegetésektől már alig vánszorgott, utólérték és a földre teperték, majd tovább ütötték és leszakították ruháját. Pillanat alatt csődület keletkezett, de senki sem merre Bleszicset védelmébe venni. A lármára megérkezett a sarkon őrszolgálatot teljesítő rendőr, valamint a rendőrszobából erős rendőrkészség.

Amikor a rendőrök a verekedőket elő akarták állítani, azok tiltakoztak ez ellen és az egyikük azt hangoztatta, hogy ő orjunista, akit nem lehet letartóztatni. Közben az eszméletlenül fekvő Bleszicset kocsira tették. Állapota azonban oly súlyos volt, hogy értesíteni kellett az ügyeletes rendőrvost, aki Bleszicsnek az első segélyt nyújtotta. Csakhamar megérkezett a helyszínre Bácsics ügyeletes rendőrkapitány is, aki nem törődve az orjunista mentelmi joggal, a verekedőket előállította a rendőrségen, ahol kihallgatták őket.

A rendőrség szigorú nyomozást indított az ügyben.

* Felhívás a lótulajdonosokhoz. Felhívjuk mindazon lótulajdonosok, akik tenyészállataikat az Art. 38 din legea requizitiilor din 6 Aprilie 1904 alapján a katonai requirálás alól kormányhatóságilag mentesíteni kívánják, hogy 8 nap alatt a városi előjárásnál az állatorvosi hivatalban (Ór-utca 5. szám alatt) jelentkezzenek. Jelentkezők a tenyészkanckakra vonatkozó fedeztetési jegyeket hozzák magukkal. Városi hatóság.

* Forolin biztos és gyorshatású háziszőnyeg- és lábizzadás ellen. Nem zsíros! Nem ragad! Üdit, szagtalan! Kapható Farkas István „Apolló” drogueriájában.

HIREK

* A parasztpárt erdélyi népgyűlései. Bukarestből jelentik: A parasztpárt vezetősége elhatározta, hogy Erdélyben több népgyűlést tartanak. Az agitációs körutra Lupu, Mihalache és Madgearu fognak elutazni Erdély több városába.

* Értekezlet a Nagypiac beosztásáról. A Kispiacnak a Nagypiacra való áthelyezése folytán szükségessé vált a Nagypiac térnek újbóli teljes beosztása és ezt az előjárás az összes érdekeltek és a Nagypiac téren árusító kereskedők és iparosok meghallgatásával az érdekeik szem előtt tartásával kívánja fogantatosítani, ezért felkérem a Nagypiac téren árusító összes iparosokat és kereskedőket, élelmiszer és hűtőital árusítókat, hogy az augusztus hó 5-én (vasárnap) délután 10 órakor a Kereskedelmi és iparkamara nagytermében tartandó értekezleten magukat szakmánként és csoportonként 2—3 taggal képviseltessék, mert ezen értekezleten az egyes szakmák elhelyezéséről végérvényesen lesz intézkedve. Azon szakmák helyének kijelöléséről pedig, amelyek az értekezleten megjelenni nem fognak, az előjárás azok meghallgatása nélkül saját hatáskörében fog intézkedni. Pópa seful ant. orasului.

* Esküvő. Dr. Barna Ármán orvos leánya Klára, f. hó 7-én egyenyed 1 órakor tartja esküvőjét dr. Erczmann Lajos orvossal, a zárdá-utcai templomban, melyre ezúton hívja meg rokonait, jóbarátait és ismerőseit. (Mindenkülön értesítés helyett.)

* Temesvárott betiltották Szabó Pál színielőadásait. Temesvárról jelentik: Temesvár város tanácsa érdekes és a maga nemében talán páratlanul meglepő határozatot hozott. A városi tanács megvonta Szabó Pál temesvári színigazgató játszási engedélyét azzal az indokolással, hogy a színigazgató sem a tanácscsal, sem pedig a tagjaival kötött megállapodásait nem teljesítette. A színtársulat tagjai körében nagymértékű fegyelmezetlenség mutatkozik és a morális zűllésnek jelenségei is megnyilvánultak. A városi tanács egyidejűleg a rendőrséget is értesítette határozatáról és felkérte a rendőrség vezetőjét, hogy mindazon színészek ellen, akik nem temesvári illetőségűek és a városban nincs tartózkodási engedélyük, hozzon sürgősen kiutasító végzést. Szabó Pál színigazgató jelenleg Bukarestben tartózkodik, hogy új koncesszióját megszerezze. Szabó Pál az eddigi megállapítások szerint több százezer leuval tartosik a színészeknek, zenészeknek, a rendőrségnek, tűzoltóknak, adókkal és egyéb címeken.

* Orvosi hír. Dr. Sajósi György, fogorvos, külföldi utjáról hazaérkezett és rendelőjében (Zöldfa-u. 17) működését ismét megkezdte.

* A Zsidó Leányegylet mesedélutánja. Hopp, hopp, ott legyenek ahol akarok. A Zsidó Leányegylet mesedélutánján akarok lenni, ahova minden gyermek vágyik. Szép mesekönyv, amit Ida néni varázsol elő tündérszép meséivel. De lesz ott más is. Egyelőre csak annyit árulunk el, hogy a kis Hoffmann baba táncművésznő is fellép Voszka Manyi zongora kísérete mellett, meg a kis szavaló művész, a Guttman Kató, akit már ismernek a gyermekek. A részletes műsort holnap közöljük.

* Halálozás. Özv. Gáspár Andrásné szül. Kovács Irén posta és távirat tisztviselőnő elhunyt, temetése ma, szombaton délután 10 órakor megy végbe az elmekórház halottas házából, gyászolják szerető fia, édesanyja, testvérei és számos rokonai.

Kelím- és bluz-
pimutok, jumper
selymek, fűzők.

ROSENZVEIG-

NÁL, BULEVARD REGELE FERDINAND 2

Melltartók, csip-
kek, D. M. C. és
egyéb rövidaruk.

* **Munkásgyűlés.** A szakszervezetek összvezetőse a Kolozsvárott tartandó szakszervezeti kongresszussal kapcsolatban ma este 7 órakor ülést tart Szacsavay-utca 24. szám alatt.

— — — „A névtelen ember” — — —
 — — — Hat rész három részben — — —
 — — — Első és második rész — — —
 — — — Szombat-vasárnap — — —
 — — — Dorian-film — — —
 — — — Dorian Filmszínház — — —

* Az „Ördög” legújabb száma ma, szombaton jelenik meg az alábbi érdekes tartalommal: Szinajai intimítások. — Kapuzárás. Meleg telet jósol Parlagi. — Öngyógyásza röntgen szoknyája. — Egy magyar nábob. — Csalt, vagy nem csalt. — Egy válopör különös következményei. — Kis riport az elemelt zsebóráról és egy rosszul sikerült estélyről. — Egy kurtizán budoárjában. — Az előrelátó ur. A fejlődő Szovéta. — Az iskolapadtól — az örömtanyáig. — Meztelen nők a Szamosban. — Sportegyveleg. Ördög-kabaré. Ördög pirulák. Szerkesztői posta stb., stb. Egyes szám ára 6 leu. Kapható minden hírlapárusnál.

* **Tífuszmegetegedések Bukarestben.** Bukarestből jelentik: A fővárosban három kiütéses tifuszos megetegedés történt. Az egészségügyi hatóságok megtették minden intézkedést a veszedelmes járvány elfojtására.

* „Ilyen műsor még Váradon nem volt” — azt nem mi mondjuk — hanem városunk közönsége. Szőke Szakállék egy csapásra hódították meg az egész várost. Nívós, irodalmi, színházi műsort nyújtanak. A Bonbonnierbe való bevonulásukkal színházzá varázsolták át a kabaréhelyiséget. Ezúton gratulálunk Szőke Szakállnak, anélkül, hogy meg tudnók állapítani, hogy írónak-e, vagy színésznek-e nagyszerűbb. Ma szombat este új műsort mutat be a művészársulat, melynek fénypontja lesz a „Fogorvosnál” című bohózat. Szerzője és főszereplője természetesen Szőke Szakáll, Horth Hella, a nagyszerű Gonda, Sándor József, Andai, Kardoss, a káprázatos ügyességű Borszék—Constant, Éva és Willy, a világhírű táncosok egészítik ki az új műsort. Szőke Szakállék oly nagy anyaggal érkeztek Váradra, hogy hetenként új műsort nyújtva esztendőig időzhetnek nálunk. A szombati bemutató az új darabokon kívül a világsikerű Vonós négyest közkívánatra kénytelen Szőke Szakáll még műsoron tartani. Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a nagy műsorra való tekintettel az előadás pont 9 órakor kezdődik. Jegyelővétel d. n. 4 órától.

* **Munkás az automobil alatt.** Tegnap déltájban a Szent László tér járókelői különös látványnak voltak szemtanúi. A Szent László-templom előtti térségen a vízvezető csövet javították. Az aszfalt burkolatot azon a kis részen felszedték, a kiásott föld pedig a mély üreg szélére volt hanyva. A gödörben egy öreg napszámos dolgozott. A 26457-es számot viselő automobil lassan közeledett, a gödör előtt, mintha csak sofförje részeg lett volna, nem tért ki, dacára a földhányásnak és jelzőtáblának, hanem egyenesen neki hajtott a kiásott üregnek. Az öreg napszámos térdén állva dogozott és ez volt a szerencséje, mert egyszerre csak rémülten veszi észre, hogy a hatalmas gépkocsi első része a gödörbe zuhan. A szűk nyíláson nem zuhanhatott le a fenékgig, különben is az autó hátsó része tartotta és így szerencséje a munkásnak az ijedtségen kívül nem történt baja.

* **Nyilatkozat.** A tegnapi napilapokban megjelent nyilatkozatunk, a cikket sugalmazó „kollega”, vagy „kollegák” és nem pedig a „Nagyvárad Estilap” ellen szólott. A színésznapi rendezőse.

* **Tombolajáték.** A Püspök-fürdőben szombat este kilenc órakor tombolajáték. Főnyeremény egy szamovár, azonkívül 25 értékes tárgy. Tombola után táncmulatság a gyógyteremben.

* A Népkönyha céljaira Krausz Kálmán 40 leut adományozott, mely adományért hálás köszönetet mond az Elnökség.

Harding elnök meghalt.

Szükszávu távirati jelentés érkezik arról, hogy Harding az amerikai Egyesült Államok elnöke tegnap hirtelen meghalt. Este nyolc órakor családtagjaival beszélgetett, mikor egyszerre a szívéhez kapott és összeesett. Az orvosok megállapították, hogy szívszélhűdés okozta halálát.

Harding elnök Wilson után került az Unio elnöki székébe. Az egyszerű néptanító, aki később mint újságíró a Roosewelt és

Tkft elnökök választási harca idején tűnt erélyes cikkeivel. Politikai pályára lépés és demokratikus elveivel annyira megszerű lett, hogy Wilson után őt választották meg az Egyesült Államok elnöké. A leszerelésnek volt a hive, sokat harcolt ennek érdekében, azonban tervei a franciák magatartása miatt meghiusult és azóta Amerika nem dolgozott az európai problémák megoldásán.

— — — „A Névtelen ember” — — —
 — — — Hat rész három részben — — —
 — — — Első és második rész — — —
 — — — Szombat-vasárnap. — — —
 — — — Dorian film — — —
 — — — Dorian Filmszínház. — — —

* Bémer-tértől Szent László térig vezető uton elveszett egy dupla Wertheim-cassakulcs. A megtaláló adja át a szerkesztőségnek, hol illő jutalomban részesül.

* A Tabarin Bonbonnierben éjjel 12 órakor új tagokkal ének- és táncműsor. Belépődíj nincsen.

* Bura Károly, a Püspök-fürdőbe állandóan szerződött hírneves zenekara, az étterem terraszán naponként háromszor hangversenyez.

* Önmagát csalja meg, ha nem OLLA-gummit használ.

Angol szövet különlegességek és választékban. Olcsó árak! Havas és Grünfeld posztó és belésáru kereskedés, Nagy Sándor-u. 4.

* Poloskairtó Noxin biztos szer, ára 12 lei. Kapható Farkas István „Apolló” droguériájában Nagyváradon.

* Keresse fel a Körösparti-áruházat, hol a teljes áruaktár feltűnést keltő leszállított árban kerül előadásra.

* Laxal, az ideális hashajtószer, felnőtteknek gyermekeknek egyaránt ajánlatos. Kapható minden gyógyszerárban és droguériában.

— — — „A névtelen ember” — — —
 — — — Hat rész három részben — — —
 — — — Első és második rész — — —
 — — — Szombat-vasárnap — — —
 — — — Dorian film — — —
 — — — Dorian Filmszínház — — —

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat délután: Boccaccio, mérsékelt helyárral.
 Szombat este: Marinka táncosnő.

Vasárnap délután: Levendula, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Málnás Miska, Csengeri Stefi felléptével, rendes helyárral.

Hétfő: Marinka táncosnő.

(*) Marinka táncosnő. Még csak kétszer lesz a színház műsorán e nagyon kedves táncos operett és mindkét alkalommal Somogyi Emmy vendégjátékával. Az operett többi szerepeit Kovács Kató, Pattantyus, Perényi, Tolnai Andor, Stoll Béla és Bereng játsszák. A „Marinka táncosnő” szombat és hétfő este lesz a színház műsorán.

(*) A mai előadások. Ma, szombat délután, a „Boccaccio”, e nagy operett kerül színre Pintérrel és Kelmaival mérsékelt helyárral mellett; este pedig a „Marinka táncosnő” lesz műsoron negyedszer Somogyi Emmy vendégjátékával.

(*) Vasárnap-i előadások. Délután a „Levendula”, e kedves operett kerül színre mérsékelt helyárral. A főbb szerepeket Pintér, Kovács Kató, Gálfi, Tolnai, Pattantyus és Stoll játsszák; este pedig Csengeri Stefi vendégfelléptével a „Málnás Miska” lesz műsoron, melyben Miskát Gróf Laci, Marcsát pedig Csengeri Stefi játssza.

(*) Az utolsó hét műsora. A szünet előtt az idei szezonban csak a jövő héten játszik még a társulat. Ez utolsó hét műsora igen változatos lesz. Hétfőn a „Marinka táncosnő” Somogyi Emmivel, kedden a „Pillangókisszony” opera kerül színre, ez lesz Kelmai Ilona és Vajda László bucsuja, szerda este Kökény Ilona és Sarkadi Aladár felléptével a „Tatárjárás”, csütörtök este a Traviata” opera lesz műsoron Kovács Dezső bucsufelléptével; Baranyai Jolán és Ocskai Mihály vendégfellépésével pénteken pedig az „Ördög mátkája”, a régen nem adott énekes nép-

színmű kerül előadásra a karszemélyzet jutalmakául. A jövő hétre tűzött előadásokra a mai napot jegyek megválthatók.

(*) „A névtelen ember” — Dorian Filmszínház. A legutóbbi évek legnagyobb filmeseménye, a „Névtelen ember” ismét jött hozzánk, Váradra. A pazar kiállítású film melyben a legszebb tájakat és legcsodásabb városokat láthatjuk, hat rész helyett három részben kerül vetítésre. Kopenhága, Berlin, München, Velence, New-York és az afrikai szivárgatók az izgalmas meséhez hűtérül. Harry Liedtke a címszerepben csodálatos produkál, kedves és kacagtató játékaival egész közönséget frappirozza. Az első második rész együtt szombaton és vasárnap látható a Dorian-Filmszínházban. Az előadások 3, 6 és 9 órakor kezdődnek.

(*) Ma szombaton mutatja be az Atlantic nyári mozi és Apolló-mozi a Harry Testör negyedik, befejező részét. A befejező rész csupán két napig, szombaton és vasárnap kerül bemutatásra. Előadás szombaton az Apollóban 3, 6 és 9, az Atlanticban 3 órakor kezdődik. A 3 órás előadás mérsékelt helyárral.

Tőzsdei jelentések.

Zürich, augusztus 3. Zárlat: Berlin 0004, Amsterdam 22010, Newyork 55975, London 2557—, Páris 3235, Milánó 242 260 Prága 1640, Budapest 003:50, Belgrád 587:50, Bukarest 277:50, Varso 00025, Bécs 00078, belyegzett —.

Bukarest, augusztus 3. Zárlat. Devizák: Páris 1175—, London 935, Newyork 200, Svájc 3675, Prága 603—, Wl 002850, Berlin 210, Budapest 125.

Valuták: Márka 4—450, angol font 12 12 francia frank — svájci frank 37— olasz líra 890—900, dinár 220—230, d 2850, magyar 70—80, cseh 595—603.

Budapest, aug. 3. Zárlat. (Hivatalos) Amsterdam 7497—7697, Belgrád 200—207, Berlin 170—310, Bukarest 94—101, leu 9450—10150. London 85940—88940, Milánó 824—856, Newyork 19023—19523, Páris 1097—1130, Prága 554—557, Wien 2675—284 Zürich 3400—3600.

Publicațiune.

Se aduce de cunoștință generală la Regimentul 5 Roșiori având nevoie pentru aprovizionarea corpului pe Exercițiu 1923—1924 de următoarele materiale:

500 000 kgr fân,
 500 000 kgr ovás,
 400 000 kgr pae,
 500 000 kgr lemne de foc.
 20 000 kgr fasola,
 20 000 kgr cartofi.

Va ține licitație publică în ziua de 27 August, ora 10 dimineața la reședința Regimentului în Oradea-Mare, Str. Aradului.

Condițiunile și exertul de servicie poate vedea în toate zilele de lucru în cancelaria regimentului (serviciul aprovizionari) dela 8—12 ziua.

Licitatea se va ține în conf. cu art. 783 din legea contabilitate Publice.

Concurenta vor fi de garanția de 10% din valoarea furniturii ce ofertează.

Concurenta pot iniția și pentru cantități mici decât cele arătate mai sus.

Comandantul Reg. 5 Roșior.

Colonel.

Egy operett története.

Regény a „Nagyvárad Napló“-nak.

Irta Zsoldos László.

114

— Miért jöttél? — nézett a gyerekre látó bosszúsággal az anyja. — Na, ülj le!
— Látni akartam a mamát, — s maga huzván a széket, megrendelte a kávéját (szék fölé, vagy a hogy ő mondta: pilléjével).
— És... majd beszélni szeretnék a mamával.

— En is, felelte a művész bántó közbösséggel kezdve majszolni egy darabka ácsot.

Kamenov gunyosan pis'antott feléjük a szarkafüstön keresztül.

— Családi tanácskozás. Nem zavarom. Bontott a fizetőpincérnek.

Mari idegesen hajlott előre:

— Hova megy? Nincs semmi beszélniünk Györggyel. Maradjon.

— Sajnálom, be kell fűtetnem az autót.

Fizetett, köszönt és távozott. György anyja szemrehányón pillantott utána. Aztán rosszul törtörtetett haraggal fordult a fiához:

— Mit jön utánam, György, a mikor neki se hívta?

Ha a beteg kutyába belelő a gazdája, az sem nézhet rá fájdalmasabban a gyilkosára, mint a hogy a szegény Fafütyök tetetett az édesanyjára ettől a durva szótól. Ásan kortyintott egyet a kávéjából s aztán emelte a nefelejtsek szemét az asszonyra.

— Éppen ezt a kínos kérdést szeretném végre tisztázni, anyám.

A két tekintet egy pillanatig egymásba kapcsolódott. Kamenov gróf kedvese, meg egykori Rahóthy Tamásnének a fia faragszemet nézett egymással. De csak egy pillanatig. Aztán mind a ketten hamar fizet- és a nélkül, hogy egy kukkot is szóltak egymáshoz, elindulnak egymás oldalán, asan, le a terraszról, el a vendégfogadók ett sétáló fürdő-közönség között, ki a Cerna elhagyott, csöndes, szabad völgye é.

Odakint, távol a fürdői élet nyüzsgő zá- l, a hol már egy teremtet lélek sem há- raggatta őket a madárcsicsergésen kívül, megszólalt, ridegen, az anyja:

— No, mit akar, György?
— Egy kérésem volna, anyám.
— Micsoda?

Rahótvár ifju ura nem volt valami nagy vév, hanem azért a gyermek fölibe kerekedő fdi mégis csak utat tört magának valahogy asupasz ajkán. Es, kissé bár habozva, sőt andozva is, de azért mégis csak kimondta nagy szót:

— Arra kérném anyám, hogy... hogy... hogy kezdjünk új életet.

A primadonna pörgetni kezdte az ujját között a napernőjének a nvelét. A kifeszítet, csipkés ernyő sebesen forgott a gömbölyű vállá mögött.

— Miféle új életet?

— Költözködjék Rahótvárra! Béreljünk Budapestben együtt lakást!...

— Már minek bérelnék én lakást? Van nem házam!

— Igen. A gróftól!... Adja vissza neki! Uye, visszaadja neki?

— Mit? A házamat?

— Igen, igen! Adja vissza neki a házát és most belekapaszkodott, mint valami szerelmes, a szép asszonynak a karjába — és a vissza nekem az édesanyámat! Mama, mama, hagyja ott a grófot és éljünk együtt ház ugyis oly sokáig nem láttuk egymást!

— Hahaha, — bugott halkan a sárga-hu művész, — maga gyerek! Hát nem vagyok így is az anyja? Hát nem elég, hogy lenat? Hát nem elég, hogy tudja, hogy ék? Mit nem akarna még tőlem?

Mintha valami kéretlen udvarlóját utasította volna vissza, úgy csicseregtek el a pi- relő ajkáról ezek a szavak.

(Folyt. köv.)

Saxonia 1210

„Astra Mill“ Theil és Társa
borítékgyár és papirkonfekcló, Brassó, Gyár-ut 88.

Gyártmányai: boríték, levélpapír, táska, block és dobozok raktárról kaphatók. — Az irkák, mappák, levéldobozok (kazetták), rajztömbök, kottapapír gyártását és üzleti könyvekhez való papír vonalozását a napokban megkezdi.

Miután a kollekciók még nem készült el, esetleges rendeléseknél kérjük a kívánt minta csatolását.

„Cochin“ Kókuszolajat, Copraolajat,
fagyut, francia gyantát W. G., A. G., W. W. márkáját,

valamint görög és portugál eredetű, továbbá horganyfehér, glycerint stb. szállít állandóan minden mennyiségben legolcsóbban

Barthmes Albert ügynökség, Sibiu (Hagyseben).

Kérjen mielőbb árajánlatot!

Koppel hird.

Használják fel az alkalmat!

MŰFOGAKAT

csak ma és holnap vásárlók
fogsort, régi törött műfogakat.

Fizetem a legjobb árakat!

Metropol (Fekete Sas) szálloda, 10 sz.
szoba. — Délelőtt 9—12 és délután 2—7.

Olcsó könyvek

a legjelesebb íróktól:

Turgenyev: A zsebóra.
Wilde: Cantervillei kísértet.
Flaubert: Herodiás.
Stevenson: A bűvös palack.
Ördög meg a leányzó.

Kapható:

a Központi Ujságirodában

Ára: 6 lei.

Mindennemű
GÉPAJOUROZÁST
készít

E. FRÄNKL HERMIN
női divat szalonja
Sztaroveszky-u. 11
Sztaroveszky- és Péter-
ut. a sarok.

DOXA

óra irodába és utazásra

Lloyd 1707

Legolcsóbb!
Leggyorsabb!
Legpontosabb!

Kálmán & Szirmai

útlevél- és vizumügyekben

Str. General Mosoiu (Mezey Mihály u.) 7. Telefon 2-21.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 1-50, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

LEVELEZÉS.

Műcsarnok 21. Üzlet-hez feltétlenül ragaszkodom. Áthelyezés lehetséges. Utolsó terminus lejárt, döntenie kell. Azonnali értesítést kérek.

Független szép nő keresi uriember barátságát. ki szerényen támogatná. Levelet „Szép asszony” jelígre a kiadóba. 5548

„Sors hozta” jelígre level van a kiadóban 5558

Állást nyor

Ügyes rikkancs teljes el-látással felvétetik Proppné újságárusnál, Korona-ká-vház sarok.

Ügyes főzni tudó min-denest keresek azonnali belépésre. Cim: Rimanóczy utca 7. III emelet.

Egy teljesen gyakorlott manikűröző lány azonnal felvétetik a Rosenbergermanikűr szalonba, Körös-part.

Jó bizonyítványokkal ren-delező szobalány felvé-tetik. Jelentkezzék Komlós Testvéreknél, üveg és por-cellán áruház, Zöldfa-utca 13. szám. 5559

Stubenmädchen mit gu-ten Zeugnissen wird ge-sucht. Vorstellen Gebrüder Komlós Porzellan u. Glas-handlung Zöldfa Gasse 13 5559

Deutsche Frau, die auch nàhen kann, sucht Stelle zu grössern Kindern Zu-schriften unter „A. B.” Expedition. 5557

Irodai munkákban, pénz-tár kezelésben jártas lány megfelelő alkalmazást ke-res. Cim a kiadóban.

Adás-Vétel

Rollót, portálét, stelázst jó karban megvételre ke-resek. Cim a kiadóban. 5554

Zongora aug. 1-re berbe-adó. Teleki-utca 54.

Kerítésnek való deszka és egy jó karban levő korcsmai asztal eladó. Cim a kiadóhivatalban

Jókarban levő azsurozó-gépet megvételre keresek. Cimet Szamos Hirlapiroda Szatmár továbbít. 5556

Eladó különféle festmény jutányos áron. Értékezni Rákóczi-ut 35/b. Szegő. 5555

Nagy bélyeggyűjtemény-ből sorozatok és egyes bélyegek olcsón (valuta-márka=1-150 lei) eladó. Cim: Nagy Sándor-utca, Vármegyeház, földszint 13, d. e. 9-1.

KÜLÖNFELE

Pénztár kezelésben gyakorlott, románul beszélő leány állást változtatna. Megkereséseket „septem-ber 1” jelígre a kiadóba kér.

Perfekt szakácsnő éves bizonyítványokkal bejáró főzőnőnek ajánlkozik. Ci-meket a kiadóba kér le-adni.

Irodai célokra alkalmas 1 vagy 2 szoba azonnalra kerestetik Cim a kiadóban

Szerényen butorozott szoba kiadó két uriember-nek. Cim Központi Újság-irodában.

Pénzkölcsönöket betáb-lázásra vagy kézi bizlosi-tékra azonnal folyósítatunk, különbejáratu szo-bákat tudunk, vállalunk fordításokat. Pável-utca 5. 5560

Egy új „Remington” író-gép es egy használt, de jó karban levő „Monarch” írógép eladó. Cim a ki-adóban.

Brilliáns,
arany és ezüst
tárgyakért ma-
gas árat fizetek.

KLEIN

ékszeráruház

Avram Jancu, Kossuth-u. 4

Cimre figyelni!!!

Frenkel és fia

általánosan elismert régi butor- és szőnyegkereskedők megvásárolnak tel-jes lakberendezéseket, — u. m.: butor, szőnyeg, zongora, Wertheim kassa, porcellánok stb. — Szíves meghívásra házhoz jön. Strada Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 10. szám.

oooooooooooo

Remélem tudja már hogy leggyorsabban intézi el

utlevél ügyeit és VIZUMÁT

Kolozsváron, Bra-sóban és Bukarest-ben DEUTSCH és FIA futáriórdája Palace (volt Pan-ponia kávéház.

Az „Építési és Telek-adásvételi Részvénytársaság” napi értesítője.

Intézeti helyiség: Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Irtesítési idő: d. u. 4-6-ig
Ingatlanok eladását el-vállaljuk, ingatlanok adás-vételét közvetítjük Házak kezelését elváll-aljuk. 24 százalékra elvállaljuk magánpén-zekkihelyezését. - Köl-csönöket jelzálogi beke-belezésre, kézzálogra megszerzünk.

Eladó ingatlanok:
Csengeri-utca 25. számú ház kisebbik része. — Szacsavav-utcán ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. — Kereszt-u. 9. sz. nagy bérház több részben is eladó. — Ker-tész-utca 12-a több la-kással, kerttel. — Széles-utca 1. szám. A régi vashiddal szemben, elő-nyös vételi feltételek. — Heltai-utca 6. sz. több lakással. — Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. — Velencepart nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségnek, ipar-telepnek nagyon alkalmas. Kolozsvári-utcán bérház fűszerüzlettel, modern la-kásokkal. Lukács György-utca 42. sz. ház több la-kással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. — Kálvária-utcán gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. fél-emeletes épület több la-kással. — Kálvária-utca 34. sz. ház, 3 darab 1 szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vételár egyharmad része rajta ma-radhat. — Kálvária-utca 54. sz. 5 lakással, nagy telekkel. — Szálloda-nak, vállalatnak alkalmas 16 szoba és mellékhelyisé-

geiből és egy önálló lakás-ból álló kettős épület gyö-nyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. — Lipót-utca 1. alatti ház. Alsó-Nilgesztelep 100-16. ház, 8 lakással eladó. — Szőlős-utca 22. sz. a. 1 üzet, 2 szoba, előszoba, 3 darab 1 szobás lakás, istálló 8 lóra, magtár és pince. — Uri-utcán 8 drb 1 szobás lakással, nagy műhely. — Köösoldalon Török-zugban Ötvös Mi-hály-féle szőlő. — Ipar-telep. 1/2 emeletes tágas nagy műhellyel, muakás-házakkal, 2 hold kiterje-désben. — Templom-utca 19. alatti ház 5 lakással, istállósál. — Teleki utcán bérház üzlettel, több la-kással. — Váradszőlőson 1 hold beltekkel bíró la-kóhá, elfoglalható lakás-sal istállósál eladó. — Kismagyar-utca 27. ház átadó lakással. — Dobr n 2 hold szőlő, 5 hold erdő, 5 hold föld, 2 ház 220.000 leiért eladó. — Fugyivá-sárhelyen 3 hold szőlő eladó. — Tenkei járáshban évek óta fennálló, kitűnő fűszer- és vasúzet, kor-látlan italmérés, kávéház, faraktár lakással átadó. — Teleki-utca 9. alatti bér-házban tágas pince és raktárhelyiség bérbeadó. Ujvároson 2 utcára nyíló emeletes bér-palota 11 szép modern lakással. Nagyszalontán 1 holdas nagy telek, uri szép lakás-sal, iroda helyiségekkel, színekkel, bármely ipar-telepnek alkalmas. Kiadó lakások, ujvároson 2 szoba, konyha. Nilgesz-telepen 1 szoba, konyha (35000 lei kamatmentes kölcsön ellenében, bér-fizetés nélkül) Ezenkívül sok ház eladó. Eladó házat, vagy üzletét, kihelye-zendő pénzt jelentse be intézetünknel.

Bélyeggyűjtők figye-mébe! Külföldi bélyegeket nagy választékban, vala-mint bélyeg-csomagoló-kaphatók a Központi Ú-ságirodában.

Román, francia, né m fordításokat a legprecize-ben végez a Nagyvára-Napló kiadóhivatala.

ZOMANCOZOTT EDÉNYEK

evőeszközök és min-denféle háztartási cikkek nagyban és kicsinyben kapható

Stern József
cég

Zöldfa-utca 10. sz.

PERZSA-szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyság-ban, hencserta-karók, függő-nyók, hálósobák nagy választék-ban. Wertheim-kasszák minden nagyságban, le-szállított árak mellett

Beck és Benjámín

Str. Cogalniceanu (Várady Zs.-u.) 11. TELEFON 17-03

NEUMANN KÁROLY

TERMÉNYKERESKEDŐ

Parcul Traian Széchenyi-tér. Telefon 407

Vesz és elad mindenféle termé-nyeket Állandó nagy készletet tart raktáron az összes termények-ből a közönség rendelkezésére.

PUTNOKY

MAGYAR-ROMÁN SZÓTÁR

legújabb bővített kiadása (600 old.)

Kapható a KÖZPONTI ÚJSÁG- ÉS JEGYIRODÁBAN

I. Kovácskocszot

vagontételekben nagyon olcsóért szállit A. Ferenczi Timisoara. Bonáz-utca 14

Zongorakészítő

és orgonaépítő mester érkezett külföldről. Vállal: zongorák, harmónium, villamos zeneautomaták stb. **szakszerű hangolását és javítását** a leg-kényesebb igényeknek megfelelően. Zongorákat, harmoniumokat bármilyen rossz karban, vagy tö-rött állapotban levőt megveszünk. Levébeli meg-hívásra vidékre is elmegyünk.

Előjegyzéseket felvesz az „Ardeal”.

Házakat keresünk

Djvároson nem beköltözhető 100.000 lei-ig, be-költözhető 300.000 lei-ig. Olasz ban modern be-költözhető **magánházat egy millió lei-ig.**

Eladó

házakat, szőlőket, birtokokat tudunk. Üzlethelyisé-gek, átadó lakások vannak. Cserel-kások előjegyezve Butorozott szobákat uriemberek részére keresünk.

Eladó

háló (réz és fa), ebédő és **szalóberendezé-s**ek (biedermeyer), **zongora**, perzsa szőnyegek, festmények, „Zsolnay” és „Badar” vázák, vil-lám-pák, tükrök, disznóvények, kázmunkák, függő-nyók fényképezőgépek, férfi ruhák és cipők, csizma, **frakk középtermetre**, utazó bőröndök, 12 személyes abroszok, szalvéták, antik íróasztalok, kommotok stb.

Keresünk

uriszoba berendezést, antik tárgyakat, üveg és por-cellán szervizeket.

Bizományba bármit elfogadunk.

Utleveleket legolcsóbban és leggyorsabban vizumoz „Ardeal” iroda Posta (Uri u.) 8.

Értesítés.

Felhívjuk vevőink figyel-mét, hogy üzletünket

mechanikai műhellyel

bővítettük ki. Elvállalunk családi, háziipari, valamint mindennemű speciális varrógépeket javi-tásra. A javításokat, különösen a tőlünk vásárolt varrógépeket a legjutányosabb árban és felelősséggel vállaljuk.

SINGER VARRÓGÉP nagyvárad fióktelepe Oradea-Mare, Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 16

Utleveleket!

vizumokat bármely konzulátusnál a leggyorsabban, legpontosabban elintéz. — **Román fordítást** azonnal elkészít!!! **Felvilágosítást** díjmentesen nyújt

Schreier

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. (Vármegyeháza mellett.)